

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ХНМУ – ПРОВІДНИЙ ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

МАТЕРІАЛИ
ЛII навчально-методичної конференції ХНМУ

Міністерство охорони здоров'я України
Харківський національний медичний університет

**Впровадження
інноваційних технологій організації
навчального процесу у ХНМУ –
провідний шлях підвищення якості
вищої медичної освіти**

**Матеріали
LII навчально-методичної конференції ХНМУ**

м. Харків, 30 січня 2019 року

Харків
ХНМУ
2019

УДК 378.015.31:001.895:61(477.54-25)ХНМУ
В80

Затверджено вченою радою ХНМУ.
Протокол № 1 від 24.01.2019 р.

Редакційна колегія

В.Д. Марковський, Л.В. Фоміна, С.О. Краснікова, Ж.І. Логвінова

В80 Впровадження інноваційних технологій організації навчального процесу у ХНМУ – провідний шлях підвищення якості вищої медичної освіти: матеріали ІІІ навчально-методичної конференції ХНМУ (Харків, 30 січня 2019 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків : ХНМУ, 2019. – Вип. 10. – 144 с.

Матеріали, наведені у збірнику, висвітлюють різноманітні інноваційні технології навчання, як сучасні навчально-педагогічні тренди, що забезпечують ефективність навчально-виховного процесу, доступність до отримання освітніх послуг, а також дають можливість підвищити рівень професійної підготовки та сприяють активізації навчального процесу й покращенню якості освіти.

Збірник розрахований на викладачів вищих медичних закладів.

УДК 378.015.31:001.895:61(477.54-25)ХНМУ

надає додаткові дані, перешкоджає передчасній відмові від висування нових ідей шляхом навідних запитань, що сприяє розвитку креативного мислення й опануванню навичками роботи студентів у команді.

Таким чином, використання методів проблемного навчання як частини інноваційних освітніх технологій дає змогу підвищити інтерес студентів до дисципліни, що вивчається, сформувати навички ефективної комунікації, адаптації до умов життя, що швидко змінюються, удосконалювати логічне та образне мислення шляхом формування знань, навичок та вмінь у майбутній професії.

Література

1. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології / А. С. Нісімчук. – К. : Вид-во "Просвіта", 2000. – 368 с.

2. Гук-Лешневська З. О. Ведення активного навчання зі студентами випускного курсу з внутрішньої медицини / З. О. Гук-Лешневська, О. М. Радченко, О. Р. Слаба // Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні : матеріали XIV Всеукр. конф. з міжнар. участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ. – Тернопіль, 2017. – С. 42.

3. Медична освіта у світі та в Україні : навч. посіб. / [Ю. В. Поляченко, В. Г. Передерій, О. П. Волосовець та ін.]. – К. : Книга-плюс, 2005. – 383 с.

4. Беляєва О. М. Розвиток педагогічної майстерності викладачів вищих медичних навчальних закладів: проблеми і шляхи розв'язання / О. М. Беляєва // *Pedagogy and Psychology*. – 2018. – VI (63), Issue 153. – P. 15–19.

5. Шляхи формування системи вищої медичної освіти України в сучасних умовах / О. В. Лінчевський, В. М. Черненко, Ю. С. П'ятницький, І. Є. Булах // *Медична освіта*. – 2017. – № 3. – С. 6–9.

МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Лупальцов В. І., Вандер К. О., Ягнюк А. І.

Стрімкий розвиток технологій, великі можливості забезпечення комп'ютерної підтримки виводять на перший план питання ефективності організації багатоступеневої і багатобічної підтримки навчального процесу за допомогою комп'ютерних технологій [1].

У сучасних умовах глобалізації та конвергенції освітніх ринків як ніколи зросла соціальна потреба у творчій активності фахівця і розвиненому клінічному мисленні, що багато в чому залежить від змісту та технології навчання майбутніх фахівців [2].

Інформаційний бум, що супроводжує наше життя, змушує педагогів переглядати традиційні форми роботи. Розвиток науки, суспільства, нових технологій іде такими швидкими темпами, що нові знання досить швидко втрачають свою актуальність, застарівають.

Під технологією навчання ми розуміємо певний спосіб навчання, у якому основне навантаження з реалізації функції виконує засіб навчання під управлінням людини. У технології навчання провідна роль відводиться засобам навчання – викладач не навчає студентів, а виконує функції стимулювання та координації їхньої діяльності, а також функцію управління

засобом навчання; студентам надається велика самостійність у виборі шляхів засвоєння навчального матеріалу. Сьогодні продуктивними є технології, що дають змогу організувати навчальний процес з урахуванням професійної спрямованості навчання, а також орієнтації на особу студента, його інтереси, схильності та здібності.

З метою підвищення якості підготовки фахівця, активізації пізнавальної діяльності студентів, розкриття творчого потенціалу, організації навчального процесу з високим рівнем самостійності викладачі можуть застосовувати в роботі такі освітні технології: особистісно-орієнтоване навчання, проблемне навчання, тестові форми контролю знань, блоково-модульне навчання, метод проектів, кейс-метод, кредитно-модульну систему оцінювання, навчання у співпраці, різнорівневе навчання, проведення бінарного заняття, дистанційне навчання. Це, у свою чергу, дає змогу збільшити міру диференціації та індивідуалізації навчальної діяльності, понизити залежність від індивідуальної майстерності викладача.

Найбільш ефективним методом навчання, особливо у викладанні клінічних дисциплін, виявляється метод вирішення проблем – замість того, щоб "транслювати" факти і їхні взаємозв'язки, можна запропонувати студентам проаналізувати клінічну ситуацію.

Якщо в традиційній лекції використовуються переважно роз'яснення, ілюстрація, опис, наведення прикладів, то в проблемній – усібчний аналіз явищ, науковий пошук істини.

Збільшення обсягу інформації, накопичених людством знань вимагає зусиль для їхньої систематизації, генералізації (перетворення розрізних знань на систематизовані), щоб зменшити обсяг інформації порівняно науковою.

Важливо враховувати, що нерідко наукові відомості не уточнюють наявні знання, а лише викладають їх на новому, більш високому рівні. Важливо також враховувати, що далеко не всю інформацію, що з'явилася в науці, слід переносити в зміст утворення.

Комп'ютер дає студентові можливість стати технічно грамотною людиною, є потужним засобом індивідуалізації навчального процесу й основним чинником істотного підвищення його ефективності.

Принципово нові можливості для навчально-пізнавальної діяльності студента створює навіть просте використання так званих електронних версій підручників, навчальних посібників і текстів лекцій, оскільки він може користуватися ними в будь-який зручний для нього час і самостійно дозувати матеріал, що вивчається.

При цьому і студент, і викладач повинні глибоко усвідомлювати двоєдину роль інформаційних педагогічних технологій. З одного боку, вони служать дійсно потужним засобом інтенсифікації навчального процесу й активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів. З іншого боку, самі інформаційні технології є одним з найважливіших інструментів успішного виконання безлічі професійних функцій майбутнього фахівця та засобом формування його інформаційної культури як істотного елемента професійної компетенції.

Створення електронних курсів і підручників, комплексів засобів навчання, розроблення педагогічних технологій організації процесу навчання в мережах – усе це є завданнями етапу педагогічного проектування.

У процесі викладання іноземним студентам важливо використати різні технології, зокрема технології дистанційного утворення, наприклад, кейс-технології, коли студент отримує повний комплект навчальних матеріалів з дисципліни (звичайні навчальні посібники, їх електронні версії на CD-ROM та ін.).

Водночас великий обсяг матеріалів, що вивчаються самостійно, вимагає періодичної перевірки рівня розуміння основних моментів навчальних дисциплін. Тому основною частиною процесу управління навчальною діяльністю є самоконтроль цього процесу з тим, щоб переконатися, що необхідні матеріали засвоєно на належному рівні.

Щоб стати лікарем-фахівцем і взагалі повноцінним членом суспільства, треба мати глибокі та міцні знання. Інформація, легко й швидко отримувана за допомогою комп'ютера, – це ще не знання викладача. Інформація, що не стала об'єктом власної діяльності, не завжди є справжнім знанням людини. Справжні знання набуваються під час праці, тоді як комп'ютер – лише інструмент і помічник у цій щоденній праці, в основі якої велике бажання стати фахівцем високого класу.

Народна мудрість стверджує: утворення без виховання – це засіб, позбавлений мети, і навпаки – виховання без утворення – це мета, позбавлена засобів.

Отже, уживаний у навчальному процесі креативний підхід формує в учнів усвідомлену самостійність і творчу діяльність у процесі набуття предметних знань і подальшої професійної діяльності.

Література

1. Чоговадзе Г.Г. Інформація: інформація, общество, человек. – М.: ООО Дата+, 2003. – 135 с.
2. Селевко Г.К. Энциклопедия образовательных технологий: В 2 т. – Т. 2. – М.: НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с.

ІНТЕРАКТИВНІ ЛЕКЦІЇ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Лупальцов В. І., Ягнюк А. І., Дехтярук І. А., Кітченко С. С.

На сучасному етапі головним завданням реформування системи охорони здоров'я є покращання якості надання медичних послуг населенню. Вирішення цього завдання безперечно пов'язане з якістю підготовки фахівців медичної галузі. Підвищення рівня професійної підготовки студентів-медиків неможливо без залучення інноваційних та інтерактивних навчальних технологій, що безпосередньо сприяють виробленню в майбутніх лікарів клінічного мислення [1].

Інтерактивне навчання спрямоване на активізацію пізнавальної діяльності шляхом організації спілкування студентів між собою, студентів з викладачем, а суттю інтерактивного навчання є безперервна активна взаємодія студентів. Однак питанню використання сучасних інтерактивних методів, зокрема інтерактивних лекцій, у викладанні клінічних медичних

ЗМІСТ

Лісовий В.М. МЕДИЧНА ЕЛЕКТРОННА ОСВІТА ЯК СУЧАСНИЙ ІННОВАЦІЙНИЙ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТРЕНД.....	3
Алексееенко А.П. ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ: ВІД КЛАСИЧНОЇ ДО ПОСТКЛАСИЧНОЇ МОДЕЛІ	5
Аль-Газо Н.В., Тарлева А.В. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ СЕРВІСІВ GOOGLE ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	8
Бабак О. Я., Лапшина К. А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВІВ АГРЕСИВНОСТІ ТА КОНФЛІКТНОСТІ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДИ	9
Баткіна М.В., Полякова А.І. ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ МУЗИЧНИХ ВІДЕОКЛІПІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	11
Біловол О.М., Немцова В.Д., Златкіна В.В., Ільченко І.А., Тихонова І.А. КЕЙС-МЕТОДИ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПРЕДМЕТУ "КЛІНІЧНА ФАРМАКОЛОГІЯ" СТУДЕНТАМ ХНМУ	13
В.В. Бойко, Л.Й. Гончаренко, В.В. Макаров, Д.О. Євтушенко, В.В. Цодіков ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ХІРУРГІЯ"	15
В'юн В.В., Тельнова Л.Г., Власенко А.В. ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ТА СЛУХАЧІВ У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	18
Гепенко Л. О. РОЛЬ СВЯТКУВАННЯ ДНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ В МІЖКУЛЬТУРНОМУ ВИХОВАННІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	20
Гончаренко Л. О. НАВЧАЛЬНА АУДИТОРІЯ ЯК ПРОСТІР ДЛЯ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА	22
Гончарь М. О., Омельченко О. В., Аленіна І. С., Черненко Л. М. ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ПЕДІАТРІЇ СТУДЕНТАМ 5-6-ГО КУРСІВ МЕДИЧНИХ ФАКУЛЬТЕТІВ	25
Григорова І.А., Тихонова Л.В., Тесленко О.О. Єскін О.Р. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ НЕВРОЛОГІЇ №1	27
Дашук А.М., Пустова Н. О., Добржанська Є. І. ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ДЕРМАТОЛОГІЇ, ВЕНЕРОЛОГІЇ І СНІДУ	30

Котелюх М. Ю., Риндіна Н.Г. РЕАЛІЗАЦІЯ ІДЕЙ ПЕДАГОГІКИ ПАРТНЕРСТВА В РОБОТІ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	58
Кравчун П.Г., Бабаджан В.Д. ОБ'ЄКТИВІЗОВАНИЙ СТРУКТУРОВАННИЙ КЛІНІЧНИЙ ІСПИТ, ЯК КОМПОНЕНТ ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ	61
Кравчун П.Г., Борзова О.Ю., Риндіна Н.Г., Кожин М.І. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ В ОРГАНІЗАЦІЮ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ ТА ЇХ РОЛЬ В ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ	63
Кравчун П.Г., Заїкіна Т.С. ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ПРОБЛЕМНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ "ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА" НА КАФЕДРІ ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ №2 І КЛІНІЧНОЇ ІМУНОЛОГІЇ ТА АЛЕРГОЛОГІЇ ІМЕНІ АКАДЕМІКА Л.Т. МАЛОЇ	66
Краснікова С.О., Губарева С.А. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС	68
І. А. Криворучко, С. М. Тесленко, Н. М. Гончарова, К. А. Прокопенко, М. О. Сикал НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ СУЧАСНИХ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ	69
Кузьміна І.Ю., Ніколаєва О.В., Шутова Н.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА КАФЕДРІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	71
Лазуренко В. В., Овчаренко О. Б., Лященко О. А., Каліновська О. І., Граділь О. Г., Олійник А. О. ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ	74
Лупальцов В. І., Вандер К. О., Ягнюк А. І. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	75
Лупальцов В. І., Ягнюк А. І., Дехтярук І. А., Кітченко С. С. ІНТЕРАКТИВНІ ЛЕКЦІЇ У ВИКЛАДАННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН	77
Марковський В. Д., Сорокіна І. В., Омельченко О. А., Галата Д. І., Калужина О. В. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ – ПАТОМОРФОЛОГІЇ	79
Марущенко О.А. РЕЦЕНЗУВАННЯ НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ ЯК МЕТОДИКА "ЗАНУРЕННЯ" СТУДЕНТА У ПРЕДМЕТНЕ ПОЛЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	81
Мозгова Т.П., Лещина І.В., Федорченко С.В., Хаустов М.М., Георгієвська Н.В., Зеленська К.О., Литвиненко В.В. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ШЛЯХОМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	83

Формат А5. Цифровий друк. Ум. друк. арк. 9,0
Зам. № 19-33688.

Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Науки, 4, м. Харків, 61022
izdatknmurio@gmail.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видав-ництв, виготівників і розповсюджувачів видав-
ничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.